

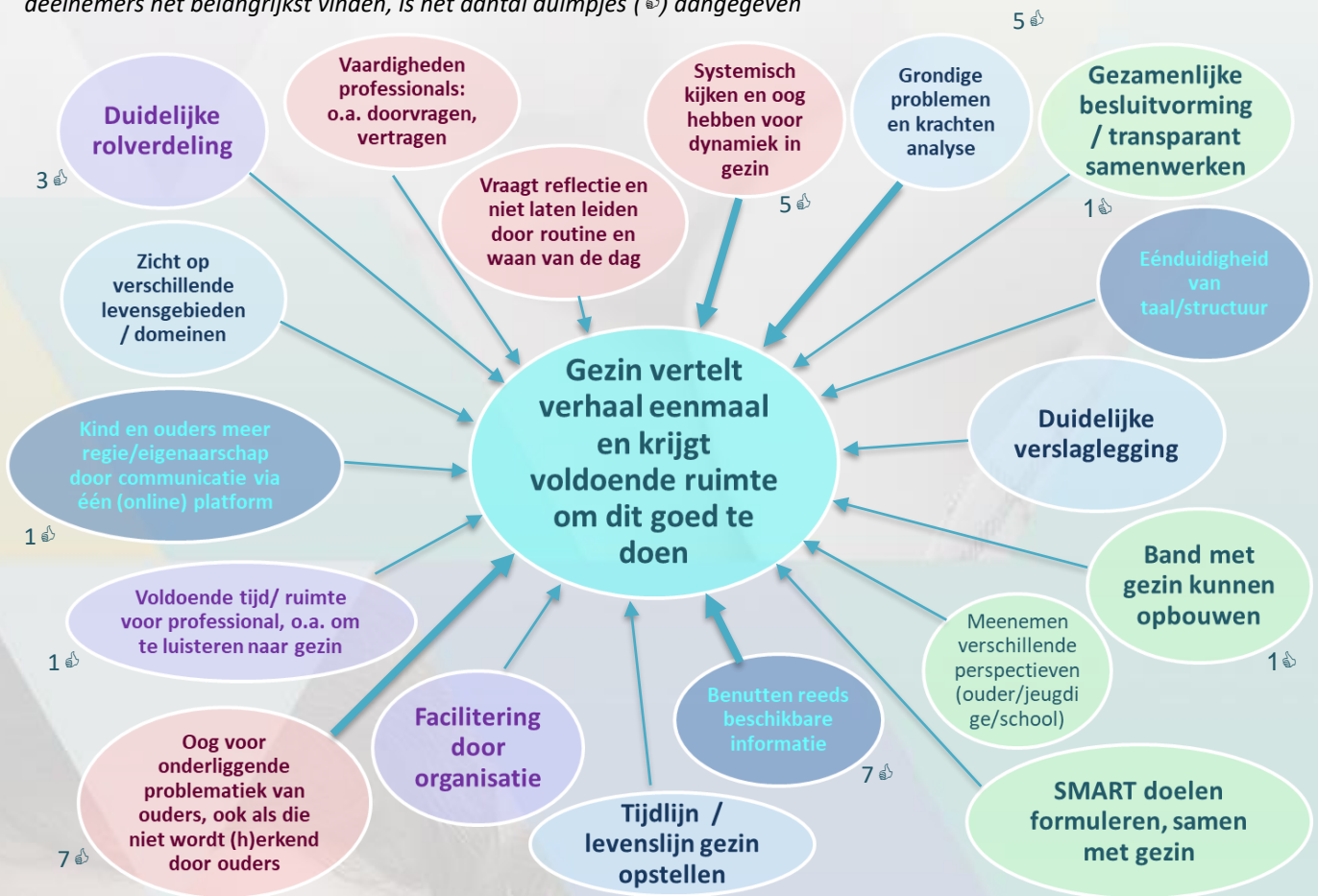
Leernetwerk Leren van Praktijkervaringen in de Jeugdhulp

Impressie bijeenkomst d.d. 10 mei 2021

Deelnemers vanuit wijk- en gebiedsteams, zorgaanbieders en Foar Fryske Bern bogen zich over het thema:

Knoppen om aan te draaien zodat het gezin maar eenmaal hun verhaal hoeft te vertellen

Tijdens de bijeenkomst hebben de deelnemers een prioritering van de knoppen aangebracht. Bij de knoppen, die de deelnemers het belangrijkste vinden, is het aantal duimpjes (👍) aangegeven

Tijdens de bijeenkomst kwamen ook nog de volgende punten naar voren:

- Kind/ gezin en professionals uitrusten met overzicht van beschikbare hulp en steun, zowel vanuit eigen netwerk, basis-ondersteuning als professionele hulp en wanneer deze beschikbaar is.
- Vertrouwen op elkaars professioneel handelen is hierin essentieel: bijvoorbeeld dat zorgaanbieders/hulpverleners durven voort te borduren op een samenhangend beeld dat al is geschreven.

TOP 3

Systemisch kijken en oog hebben voor dynamiek in gezin en onderliggende problematiek van ouders, ook als deze niet wordt (h)erkend door ouders

Het is van belang vanaf het begin systemisch te kijken en een levenslijn van kind en ouders op te stellen en ook de context daarin mee te nemen. Door ook een levenslijn van ouders op te stellen, ontstaat zicht op eventuele intergenerationele problematiek. Het gebruik van veiligheidskaarten kan een hulpmiddel hierbij zijn. Een verklarende analyse is noodzakelijk om de situatie en de hulpvraag van het gezin goed in beeld te brengen, op die manier kan ook problematiek van ouders (met of zonder diagnose) worden meegenomen.

Een goede overdracht van gebiedsteam naar aanbieder en vice versa en het gezamenlijk optrekken van beide professionals voorkomt onduidelijkheid. Goede afspraken over communicatie, rolverdeling en regie zijn essentieel, niet alleen tussen hulpverleners rondom het kind, maar ook met eventuele hulpverleners van ouders.

Vragen ter reflectie:

- Hoe houd je vast aan een systemische blik als ouders overtuigd zijn dat er iets is met hun kind?
- Hoe houd je de focus op het gezinssysteem als er urgente problemen in het gezin spelen, die alle aandacht opeisen?

Benutten reeds beschikbare informatie

Ouders hebben soms 3 tot 4 keer een intake bij verschillende zorgaanbieders, die steeds opnieuw informatie vragen aan ouders. In plaats daarvan kunnen hulpverleners (met toestemming van ouders) de benodigde informatie bij elkaar opvragen in plaats van steeds opnieuw te beginnen bij het gezin. Transparantie naar gezinnen over met wie welke informatie wordt gedeeld is daarin essentieel. Soms is de ontvangen informatie bij aanmelding zeer beperkt en worden aanbieders verwezen naar het gezin als zij om meer informatie vragen bij de verwijzer. Als de informatie volledig is, kan het gesprek met gezin sneller inzoomen op wat het gezin nodig heeft. Een spanningsveld hierbij is de wens om het gezin blanco en zonder vooroordelen tegemoet te treden versus goed voorbereid op basis van dossier-informatie het gesprek aangaan. Het kan ook een band met het gezin scheppen als informatie bekend is en het gezin wel wordt gevraagd naar hun visie hierop. Vervolgens kan worden voortgeborduurd op wat er al is en hoeft alleen nog aanvullende of verdiepende informatie te worden gevraagd. Soms willen gezinnen zelf niet dat informatie wordt gedeeld. Heldere verslaglegging, een objectieve tijdslijn, waarin feiten en meningen gescheiden zijn en die is afgestemd met gezin, geeft meer draagvlak voor delen van deze informatie. Vertrouwen in elkaars professionaliteit, competenties en verslaglegging speelt hierin ook een belangrijke rol. Aan de andere kant is de verslaglegging in dossiers soms zeer beperkt, waardoor er nauwelijks relevante informatie beschikbaar is. Dit heeft enerzijds te maken met tijdsdruk en anderzijds met gebrek aan continuïteit en vele wisselingen ('ik ben pas bij dit gezin betrokken en heb nog niet kennis gemaakt'). Het systeem is op dit moment nogal versnipperd, waardoor informatie over gezinnen ook regelmatig overgedragen moet worden. Zowel gemeenten als aanbieders spelen een rol in de informatievoorziening rondom gezinnen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor toegang en procesregie van zorg en moeten de hulpvraag en de situatie van het gezin goed in kaart brengen.

Aanbieders zijn verantwoordelijk voor verslaglegging van evaluaties en het onderbouwen van (nog niet) behaalde resultaten van geleverde zorg. Verwachtingenmanagement en goede werkafspraken over de verdeling van taken en rollen is noodzakelijk. Duidelijke werkprocessen en kaders, maar ook facilitering, zijn randvoorwaardelijk. Standaardisering van de intake zou hierin kunnen helpen.

Vragen ter reflectie:

- Welke vragen stel je (alsnog) tijdens de (volgende) intake?
- Welke informatie is belangrijk om vast te leggen?
- Vertrouw je op elkaars expertise (vaardigheden en competenties)?
- Hoe houd je elkaar scherp op heldere verslaglegging?

Grondige problemen- en krachtenanalyse

Het is belangrijk om in een vroeg stadium een grondige problemen- en krachtenanalyse te maken, zodat dit in het verdere traject steeds opnieuw meegenomen kan worden. Hierbij gaat het niet alleen om de problemen, maar ook om de krachten. Het is goed om daar steeds weer bij stil te staan om te kijken of we nog de goede dingen doen. Het perspectief van het gezin is hierin belangrijk. Wat zijn de krachten van het gezin en hoe denken zij hier zelf over? Hulpverleners zijn soms geneigd om de krachten voor het gezin in te vullen of algemene krachten te benoemen (zoals werk), omdat gezinnen het zelf lastig vinden deze te verwoorden. Dan is het belangrijk door te vragen en de focus te leggen op specifieke situaties: wat gaat goed en wanneer en wat maakt dat het lukt? De professional kan het gezin ook een opdracht meegeven om de komende tijd ergens op te letten of iets uit te zoeken.

Er zijn verschillende methodieken en hulpmiddelen beschikbaar. Bij een model of methodiek hoort een bepaalde taal en een structurering van de werkelijkheid. Een leidraad m.b.t. welke informatie uitgevraagd moet worden, kan helpen om meer uniform te werken. Een methodiek is een hulpmiddel en is op zich niet voldoende om een grondige analyse te (kunnen) maken. Het doen van een brede uitvraag vraagt bepaalde vaardigheden en facilitering (bijv. ruimte en tijd) van professionals, maar ook een vertrouwensband met het gezin.

Vragen ter reflectie:

- Hoe kom je tot een grondige problemen en krachtenanalyse? Hoe ga je methodisch te werk?
- Welke methodiek en welke structuur gebruik je?
- Wat heb je nodig om een methodiek ook in de dagelijkse praktijk toe te passen (bijvoorbeeld facilitering)?
- Welke taal hanteer je (aansluitend bij jeugdige en gezin)?